

نام و نام خانوادگی: مقطع و رشته: یازدهم نام پدر: شماره داوطلب: تعداد صفحه سؤال: صفحه	اداره کل آموزش و پرورش دیپستان آزمون پایان ترم اول متوسطه دوم	نام درس: فارسی ۲ نام دبیر: تاریخ امتحان: ساعت امتحان: مدت امتحان: ۶۵ دقیقه
--	--	--

ردیف	سؤال	بارم نمره						
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) سراچه‌ی ذهنم <u>آماس</u> می‌کرد. ب) نامه نبشته آمد و به توقیع <u>مؤکد</u> گشت. پ) مردم روزگار بر تقوا و زهد او <u>متفق</u> بودند. ت) عشق، حالی <u>دواسیه</u> می‌آمد. ث) مشاهده‌ی صحنه‌های ناب و <u>توفندگی</u> فرزندان میهن، عباس جوان را به وجد می‌آورد. ج) گو، یارب از این <u>گزاف کاری</u> توفیق دهم به رستگاری	۱/۵						
۲	نادرستی‌های املایی را در نمونه‌های زیر بیابید و املاي درست آن‌ها را بنویسید. الف) خاک سوگند بر داد به عزّت و زوالجلالی حق که من طاقت قرب ندارم و تاب آن نیارم. ب) چون موسم حج رسید، برخاست اشتر طلبید و مهمل آراست پ) جلال‌الدین محمد به اصرار مریدان و شاگردان پدر، مجالس درس و وعز را به عهده گرفت. ت) خواندن گلستان مرا به سوی تقلید از سبک مسجع سوق داد. ث) اتحاد حاکم گرجستان با روسیه و رفتن به تحت‌الحمایگی آن، بریده شدن و از دست رفتن محظ یک منطقه از ایران نبود. ج) تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود و خیل‌تاشان و سوار گسیل کرده، پس رقتی نبشت به امیر و هرچه کرده بود، باز نمود و مرا داد. چ) سپیده‌ی فردای گنجه با نهیب و سفیر گلوله‌های توپ روس، باز شد. ح) اگر لطفش قرین حال گردد همه ادبارها اغبال گردد	۲						
<table><tr><td rowspan="2">نمره ورقه</td><td>با عدد</td><td rowspan="2">نمره تجدید نظر</td><td>با عدد</td></tr><tr><td>با حروف</td><td>با حروف</td></tr></table>			نمره ورقه	با عدد	نمره تجدید نظر	با عدد	با حروف	با حروف
نمره ورقه	با عدد	نمره تجدید نظر		با عدد				
	با حروف		با حروف					
نام و نام خانوادگی دبیر : تاریخ و امضاء		نام و نام خانوادگی دبیر : تاریخ و امضاء						

ردیف	نام و نام خانوادگی :	سؤال	صفحه ۲	بارم نمره
۳		افعال مجهول را در متن زیر مشخص کنید. (فقط چهار فعل مجهول مشخص شود). بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علت و تب زایل شد. بونصر سخت شاد شد و سجده‌ی شکر کرد خدای را عزّ و جل بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد. نزد امیر ببردم و راه یافتم و برسانیدم و امیر بخواند و گفت: «چون نامه‌ها گسیل کرده شود، تو باز آی که پیغامی ست سوی بونصر در بایی تا داده آید.» بونصر را بگوی که زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مال‌هاست.		۲
۴		<u>بدل</u> را تعریف کنید و در متن زیر واژه‌هایی که نقش <u>معطوف</u> دارند را مشخص کنید. (بیشتر از ۶ واژه انتخاب نکنید). بهاء ولد از آنجا که دیار روم از تاخت‌وتاز سپاه مغول بر کنار بود و پادشاهی دانا و صاحب بصیرت و عالم پرور و محیطی آرام و آزاد داشت، بدان نواحی هجرت گزید. پس از این، جلال‌الدین مدتی در شهر حلب به تحصیل علوم پرداخت و سپس عازم دمشق شد و بیش از چهار سال در آن ناحیه، دانش می‌اندوخت و معرفت می‌آموخت. مولانا در دمشق، پیوسته به افغان و زاری و بی‌قراری، شمس را از هر کوی و برزن جست‌وجو می‌کرد و نمی‌یافت.		۲
۵		مجاز واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بخور تا توانی به <u>بازوی</u> خویش ب) در آن تاریک شب می‌گشت پنهان پ) و آن نامه را خواند و <u>دوات</u> خواست و توقیع کرد. که سعیت بود در ترازوی خویش فروغ <u>خرگه</u> خوارزمشاهی		۰/۷۵
۶		کنایه‌ها را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) به نام چاشنی بخش زبان‌ها ب) ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی پ) بیچارگی ورا چو دیدند حلاوت سنج معنی در بیان‌ها بنای زندگی بر آب می‌دید در چاره‌گری زبان کشیدند		۰/۷۵
۷		در بیت زیر «مور» و «پیل» نماد چه کسانی هستند؟ کزین پس به کنجی نشینم چو مور که روزی نخوردند پیلان به زور		۰/۵
۸		در ابیات زیر، نوع ترکیب‌های اضافی مشخص شده را بنویسید. الف) به <u>خوناب شفق</u> در <u>دامن</u> شام ب) از جای چو مار حلقه برجست به خون‌آلوده، ایران کهن دید در حلقه‌ی <u>زلف کعبه</u> زد دست		۰/۷۵

نام درس: فارسی ۲
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۶۵ دقیقه

اداره کل آموزش و پرورش
دیپستان
آزمون پایان ترم اول متوسطه دوم

نام و نام خانوادگی:
مقطع و رشته: یازدهم
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سؤال: صفحه

ردیف	سؤال	بارم نمره
۹	آرایه جناس و نوع آن را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) شبی آمد که می باید فدا کرد ب) می گفت، گرفته حلقه در بر به راه مملکت، فرزند و زن را کامروز منم چو حلقه بر در	۰/۷۵
۱۰	نویسنده آثار زیر را بنویسید. مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد: روزها: تاریخ بیهقی: زندگانی جلال الدین محمد، مشهور به مولوی:	۱
۱۱	مفهوم بیت زیر را بنویسید. و گر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای	۱
۱۲	جملات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) فکر حمله ی روس، بختکوار روی دربار چنبره زده بود. ب) تا ابلیس پر تلبیس یک باری گرد او طواف می کرد. پ) تب سوزان و سرسامی افتاد و دلها سخت متحیر شد تا حال چون شود.	۲

نمره ورقه		با عدد	نمره تجدید نظر		با عدد
		با حروف			با حروف
نام و نام خانوادگی دبیر :			نام و نام خانوادگی دبیر :		
تاریخ و امضاء			تاریخ و امضاء		

ردیف	نام و نام خانوادگی:	سؤال	صفحه ۴	بارم نمره
۱۳	معنی ابیات زیر را بنویسید. الف) حاجت‌گه جمله‌ی جهان اوست ب) زنخدان فرو برد چندی به جیب پ) شبی را تا شبی با لشکری خرد	محراب زمین و آسمان اوست که بخشنده، روزی فرستد ز غیب ز تن‌ها سر، ز سرها خود افکند		۳
۱۴	مصرع‌ها را در ابیات زیر کامل کنید. دید یکی عرصه به دامان کوه ای آفتاب حسن، برون آدمی ز ابر بگشای لب که قند فراوانم آرزوست	 رخت خود از باغ به راغی کشید		۲
«موفقیت و پیروزی رفیق راهن»				

ردیف	پاسخ	بارم نمره
۱	الف) آماس: ورم (۰/۲۵) ب) مؤکد: تأکید شده، استوار (۰/۲۵) پ) متفق: هم عقیده، موافق، هم سو (۰/۲۵) ت) دو اسبه: سریع، شتابان، باعجله (۰/۲۵) ث) توفندگی: غوغا کردن، غرنده بودن (۰/۲۵) ج) گزاف کاری: بیهوده کاری، زیاده روی (۰/۲۵)	۱/۵
۲	الف) ذوالجلالی (۰/۲۵) ب) محمل (۰/۲۵) پ) وعظ (۰/۲۵) ت) سوق (۰/۲۵) ث) محض (۰/۲۵) ج) رقعتی (۰/۲۵) چ) صغیر (۰/۲۵) ح) اقبال (۰/۲۵)	۲
۳	داده آید: داده شود (۰/۵) – نبشته آمد: نوشته شد (۰/۵) – گسیل کرده شود: فرستاده شود (۰/۵) – داده شود (۰/۵)	۲
۴	بدل: واژه یا واژه‌های قبل از خود را توضیح می‌دهد. (۰/۵) واژه‌هایی که نقش معطوف دارند: صاحب بصیرت، عالم پرور، آزاد، زاری، بی‌قراری، برزن (هر کدام ۰/۲۵)	۲
۵	الف) بازو: مجاز از توانایی و قدرت (۰/۲۵) ب) خرگه: مجاز از حکومت، قدرت (۰/۲۵) پ) دوات: مجاز از مرکب و قلم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۶	الف) چاشنی بخش کنایه از دلنشین و با ارزش کننده. (۰/۲۵) ب) بنای زندگی بر آب دیدن کنایه از نابودی و از بین رفتن زندگی. (۰/۲۵) پ) زبان کشیدند کنایه از سخن گفتند و گفت‌وگو کردند. (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	«مور» نماد ضعیفی (۰/۲۵) – «پیل» نماد نیرومندی و قدرتمندی (۰/۲۵)	۰/۵
۸	الف) خوناب شفق: اضافه تشبیهی (۰/۲۵) – دامن شام: اضافه استعاری (۰/۲۵) ب) زلف کعبه: اضافه استعاری (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	الف) «راه» و «را»: جناس ناقص اختلافی (ناهمسان) (۰/۲۵) ب) «در» (مصرع اول حرف اضافه) و «در» (مصرع دوم به معنی در): جناس تام (همسان) (۰/۲۵) – «بر» (در مصرع اول به معنی آغوش) و «بر» (در مصرع دوم حرف اضافه): جناس تام (همسان) (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	تاریخ بیهقی: ابوالفضل بیهقی (۰/۲۵) زندگی جلال‌الدین محمد، مشهور به مولوی: بدیع‌الزمان فروزانفر (۰/۲۵) مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد: نجم‌الدین رازی (معروف به دایه) (۰/۲۵) روزها: دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن (۰/۲۵)	۱
۱۱	مفهوم: ناتوانی و بی‌فایده بودن تلاش اندیشه و خرد انسان در برابر اراده و خواست خداوند. (۱نمره)	۱
۱۲	الف) فکر حمله کردن سربازان روسی، کابوس‌وار بر ذهن همه‌ی درباریان مسلط شده بود. (۰/۵)	۲

	(ب) تا این که شیطان فریبکار یک بار به دور آدم چرخید. (۰/۵) (پ) تب سوزان و سردرد شدیدی که با هذیان‌گویی همراه بود (۰/۲۵) و مردم بسیار نگران و حیران بودند (۰/۵) و منتظر بودند که چه اتفاقی پیش خواهد آمد. (۰/۲۵)	
۳	الف) کعبه محل برآورده شدن نیاز همه‌ی مردم دنیاست و عبادتگاه اهل زمین و آسمان، آنجاست. (انمره) (ب) مرد درویش مدتی گوشه‌نشینی کرد و دست از تلاش و کوشش کشید، به این امید که خداوند بخشنده، روزی او را از عالم غیب خواهد فرستاد. (انمره) (پ) جلال‌الدین یک شبانه‌روز با سپاهیان اندک خود با مغولان جنگید و بسیاری از آن‌ها را کشت. (انمره)	۱۳
۲	مصرع دوم بیت اول: عرضه ده مخزن پنهان کوه (۰/۵) مصرع دوم بیت دوم: کان چهره‌ی مشعشع تابانم آرزوست (۰/۵) مصرع اول بیت سوم: زاغی از آنجا که فراغی گزید (۰/۵) مصرع اول بیت چهارم: بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست (۰/۵) «پایان»	۱۴